

Натуральна віспа

Виконав : студент групи ПС 2-1
Карась Михайло

Історія виникнення

- Натуральна (чорна) віспа – захворювання, що передається контактним шляхом і призводить до смерті в 40-90 відсотках випадків одне з найдавніших захворювань. Опис віспи було знайдено в єгипетському папірусі Аменофіса I, складеному близько 4 тис. років до нашої ери.
- В кінці XVIII століття англійський лікар Едвард Дженнер винайшов безпечне щеплення від віспи на основі вірусу коров'ячої віспи, яка потім була щеплена в Європі масово.

Дівчинка з Бангладешу, хвора натуральною віспою
(1973)

Збудник захворювання

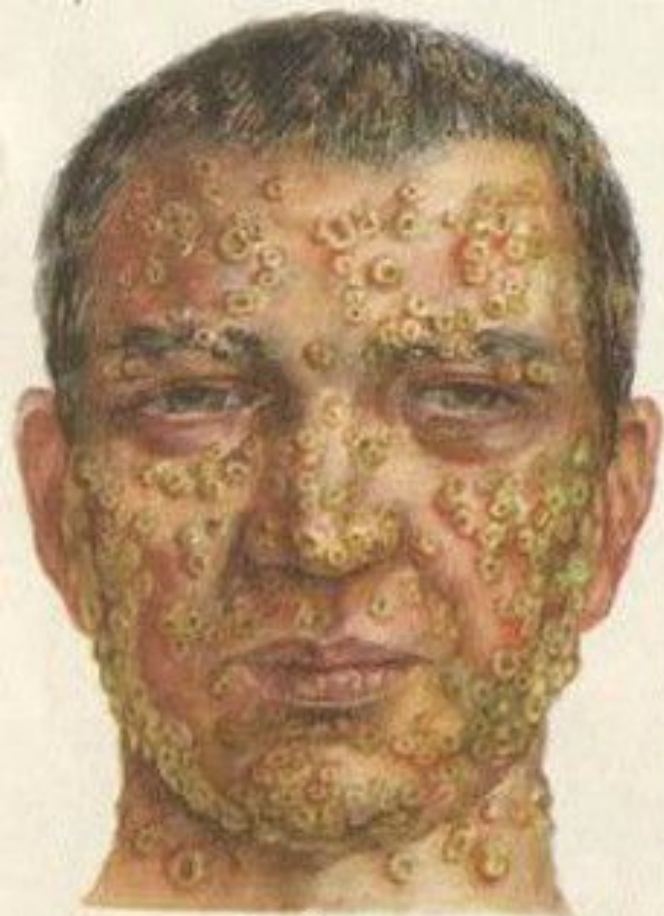
- Збудник віспи відноситься до вірусів родини Poxviridae, підродини Chordopoxviridae, роду Orthopoxvirus; містить ДНК, має розміри 200–350 нм, розмножується у цитоплазмі з утворенням включень. Вірус натуральної віспи має антигенну споріденість із еритроцитами групи А крові людини, що зумовлює слабкий імунітет, високу захворюваність та смертність. Він стійкий до впливу зовнішнього середовища, особливо до висушування та низьких температур. Він може тривалий час, упродовж місяців, зберігатися у кірочках, взятих з оспин на шкірі хворих, у замороженому та ліофілізованому стані залишається життєздатним декілька років.

Віріони натуральної віспи під мікроскопом

Ознаки хвороби

- При поширеній формі початок хвороби завжди гострий — з остудою, болем у ділянці крижів, швидким підвищенням температури тіла до 40-40,5 °С.
- Згодом температура знижується до норми або до 37,2 °С. За цей період встигають утворитися справжній віспаний висип. Через 1-2 дні на верхівці кожної папули утворюється пухирець (везікула), наповнений мутною рідиною. Через 1-2 дні вміст пухирців нагноюється, мутнішає, виникають гнійні пустули, при цьому температура збільшується до 40-41 °С.
- Стан хворого стає нестерпним, його непокоїть свербіж шкіри, він втрачає апетит, страждає від безсоння. Тяжке ураження серцево-судинної системи може призвести до летального кінця.
- При геморагічній формі хвороби («чорна віспа») порожнини пухирців та пустул містять домішки крові, яка змінює свій колір до чорного.
- Варіолоїд — легка форма віспи в людей, в яких є частковий імунітет, набутий внаслідок щеплень, характеризується невеликим висипом, що розташовується тільки на чолі, шиї, між пальцями рук та ніг; елементи висипу досягають неповного розвитку. Хвороба закінчується повним одужанням.

1

a

b

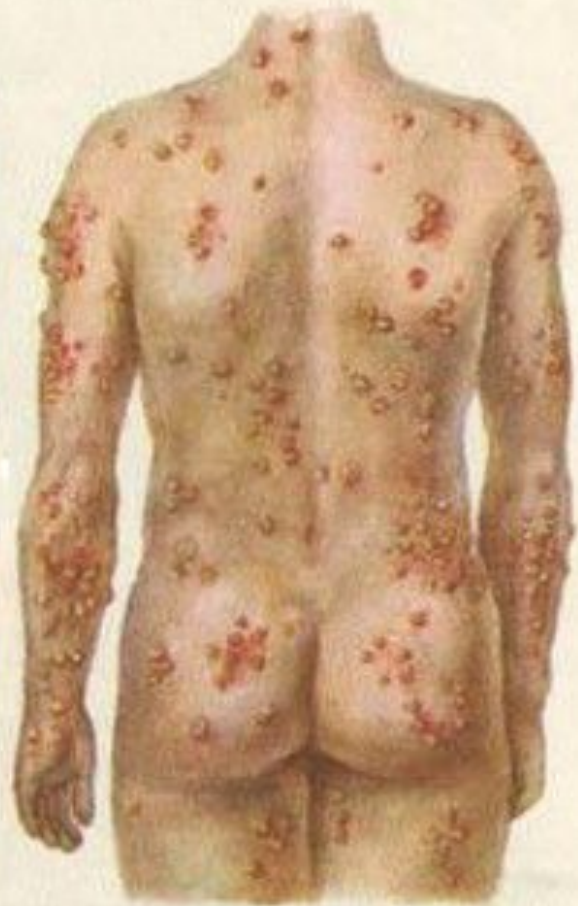

c

d

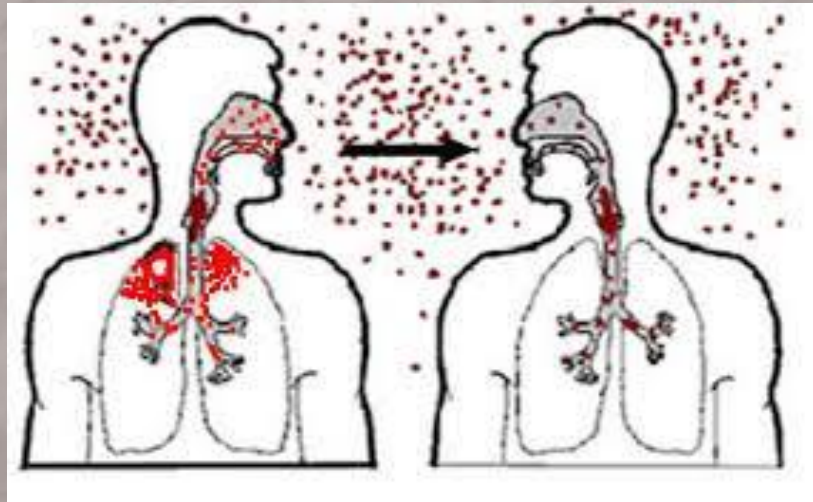
2

3

Джерела захворювання

- Інфекція передається повітряно-краплинний шлях передачі інфекції, а пізніше — при відпаданні кірочок, що містять вірус, зі шкіри та слизових оболонок (контактним шляхом).

Лікування

- Лікування натуральної віспи полягає в призначенні протівірусних препаратів (метісазон), введення імуноглобулінів. Шкіру, уражену висипом, обробляють антисептичними засобами. Додатково (зважаючи на гнійний характер інфекції) призначається антибіотикотерапія. Симптоматична терапія полягає в активній дезінтоксикації за допомогою внутрішньовенної інфузії розчинів глюкози, гемодез. Іноді в терапію включають глюкокортикоїди.
- Необхідні комплексна вітамінотерапія, анальгетики, снодійні.

Перша допомога

- Усі хворі підлягають госпіталізації та суворій ізоляції. Необхідне суворе дотримання гігієнічних вимог до натільної та постільної білизни. З моменту утворення пустул їх тушують 2 % розчином перманганату калія на ватному тампоні. Шкіру повік протирають 1 % розчином борної кислоти, в очі закрапують сульфацил-натрій. Слизову оболонку ротової порожнини та язик протирають 3 % розчином боракс-гліцерину.

Профілактика

- Госпіталізація хворих, проведення карантинних заходів. Персонал, що наглядає за хворими, повинен носити марлеві пов'язки, подвійні халати, гумові хірургічні рукавички. При появі випадку захворювання у вогнищі встановлюється карантин на 17 днів, за людьми, що контактували з хворим, встановлюють медичне спостереження з розміщенням їх у обсерваторі.